

Denne opgørelse er endvidere baseret på den meget restriktive antagelse, at alle hændelige miljøskader kan henføres til de ca. 5.000 virksomheder i konkurrenceudsatte erhverv. Det skal understreges, at opgørelsen af omkostningsbelastningen er udtryk for en gennemsnitsbetragtning. I praksis vil de erstatningsbeløb, som virksomhederne vil blive pålagt som følge af hændelige skader, variere betydeligt. For perioden 1990-92 har amterne dog oplyst, at det typiske skadesbeløb for en miljøskade har ligget under ca. 50.000 kr.

Virksomheder vil i vidt omfang kunne få mulighed for at tegne en forsikring, der dækker såvel ansvars-pådragende (culpøse) som hændelige miljøskader. Assurandør-Societetet har således oplyst over for Miljøerstatningsudvalget, at det vil være muligt for de danske forsikringselskaber i ganske vidt omfang at tilbyde forsikringer, der kan dække det objektive erstatningsansvar med visse begrænsninger, jf. afsnit 5.7.

Forsikringserhvervet har indgået en aftale med Industrirådet (nu Dansk Industri) om forsikringsvilkår for frivillig forsikring af de virksomheder, der skal miljøgodkendes efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Forsikringen dækker ikke fuldt ud den skærpeelse, som følger af lovforslaget, jf. afsnit 5.7.

Den frivillige forsikring tegnes gennem Dansk Pool for Miljøansvarsforsikring. Ud over præmien til poolen skal virksomhederne betale en præmie til det forsikringselskab, hvor forsikringen tegnes, da dette selskab har en selvrisiko på ½ mio. kr., før poolen træder til.

Assurandør-Societetet har oplyst, at præmien til poolen spænder fra knap 10.000 kr. til 1 mio. kr. pr. år på basis af de hidtidige erfaringer. Hertil kommer etableringsomkostninger ved tegningen af forsikringen i form af konsulentbistand til risikovurdering på mellem 10-30.000 kr., der skal betales af virksomheden. Endelig er der en selvrisiko på mindst 50.000 kr. og typisk 100-200.000 kr. pr. begivenhed.

Det antages, at mange virksomheder også efter lovforslagets ikrafttræden vil vælge at være selvforsikrede. Denne antagelse baseres på,

- * at de fleste virksomheder har valgt at være selvforsikrede under den gældende retstilstand, hvor de har pligt til at betale erstatning i forbindelse med ansvarspådragende (culpøse) miljøskader, og på,
- * at omkostningerne ved at tegne forsikringer mod miljøskader er meget store set i forhold til størrelsen af det typiske skadesbeløb ved miljøskader.

Hvis en virksomhed vælger at være selvforsikret, kan den i værste fald komme ud for en miljøskade, hvor erstatningens størrelse er meget stor i forhold til virksomhedens kapitalgrundlag. Denne risiko findes imidlertid også under den gældende retstilstand.

Det hidtidige omfang af miljøskader

Justitsministeriet har gennemført en spørgeskemaundersøgelse for at belyse,

- * hvor mange miljøskader der blev konstateret i perioden 1990-92
- * hvor mange af disse der skyldtes virksomheder omfattet af lovforslaget
- * hvor mange der skyldtes hændelige uheld og
- * i hvor mange tilfælde skadevolder ikke kunne betale erstatning.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven har den ansvarlige for en miljøskade pligt til at anmelde skaden til tilsynsmyndigheden, som enten er en kommune eller en amtskommune. Justitsministeriet har derfor gennemført spørgeskemaundersøgelsen om miljøskader med inddragelse af Miljøstyrelsen, alle amter, Københavns og Frederiksberg kommuner og 18 andre udvalgte kommuner.

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af lovudkastet i Miljøerstatningsudvalgets betænkning, der omfattede væsentlig flere landbrugsvirksomheder end det foreliggende lovforslag.

Der er stor forskel på de adspurgte myndigheders registrering af miljøskader og besvarelse af spørgeskemaet, og undersøgelsesresultaterne er derfor behæftet med en vis usikkerhed. Miljøstyrelsen har ikke kunnet bidrage med talmæssige oplysninger til undersøgelsen.

Det totale antal skader (både ansvarspådragende (culpøse) og hændelige) pr. år for perioden 1990-92 er 396 for amterne tilsammen. For de adspurgte kommuner er der tale om 125 skader om året, idet Københavns kommune¹⁾ tegner sig for 110 skader pr. år. Det totale skadesbeløb pr. år er knap 16 mio. kr. for amterne og knap 17 mio. kr. for de omfattede kommuner. Heraf tegner Københavns kommune sig alene for de 15 mio. kr. Ministeriet for Erhvervspolitisk Samordning anslår, at det samlede skadesbeløb pr. år i Danmark i perioden 1990-92 har udgjort maksimalt ca. 75 mio. kr.

For amterne er der flest skader, der angår beløb på under 50.000 kr. For kommunerne giver materialet ikke tilstrækkeligt grundlag for at angive et typisk

¹⁾ Københavns kommune har medtaget en ikke nærmere angivet del af skader forvoldt før 1990. Københavns kommune har oplyst, at den skønner, at antallet af skader, der er forvoldt i perioden 1990-92, men som først vil vise sig senere, svarer til antallet af gamle skader, der er opstået før 1990, men som er opdaget i perioden 1990-92. De pågældende skader er derfor inddraget i det følgende.